

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Toelichting afronding verkenningsfase gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag

Op 15 februari 2023 stemde de bestuurlijke stuurgroep van de gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag in met het verkenningsdocument en daarbij behorende intentieverklaring. Hiermee is er ook groen licht voor de volgende fase: de visievorming. Deze fase is in maart 2023 gestart. We lichten graag toe wat dit op hoofdlijnen betekent.

De gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag

Binnen de gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag werken verschillende partners met elkaar aan slimme combinaties van oplossingen voor voldoende schoon water, schone lucht en een gezonde bodem. Ontwikkelen van perspectief voor de landbouw is eveneens een belangrijk doel. Daarnaast is er aandacht voor andere opgaven zoals de stikstofproblematiek, energietransitie en duurzame verstedelijkingsopgaven. Vertegenwoordigers van de provincie Noord-Brabant, waterschap Brabantse Delta, waterschap De Dommel, gemeente Goirle, gemeente Alphen-Chaam, gemeente Baarle-Nassau, gemeente Tilburg, Brabants Landschap, Brabants Particulier Grondbezit en ZLTO vormen de stuurgroep en bepalen met elkaar de richting van de gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag.

Het proces van de gebiedsgerichte aanpak Regte Heide & Riels Laag volgt globaal de volgende fases: voorbereiding – verkenning – visievorming – planuitwerking – realisering. Het verkenningsdocument vormt de afronding van de verkenningsfase. De hierop gebaseerde intentieverklaring die door alle gebiedspartners is onderschreven, dient als start voor de visievormingsfase.

Conclusies uit de verkenningsfase

De verkenning in en om de Regte Heide & Riels Laag levert de volgende conclusies op:

- De eerder bedachte maatregelen uit het Natura 2000 beheerplan fase 1 zijn grotendeels uitgevoerd, met uitzondering van het onderzoek naar het beekherstel van de Poppelsche Leij, maatregelen bij de golfbaan en waterconserveringsmaatregelen in het Riels Laag. Voor deze maatregelen is in 2022 de planvoorbereiding gestart;
- De tweede fase maatregelen moeten nog worden uitgevoerd;

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

- Gezien de veranderingen om ons heen (o.a. klimaatverandering) zijn extra maatregelen nodig en moeten er keuzes worden gemaakt;
- Voor herstel en behoud van de beschermde habitats is herstel van het ecohydrologische systeem nodig;
- In het gehele gebied rondom de Regte Heide & Riels Laag dient water vastgehouden te worden;
- Begin bij het verminderen van de drainerende werking van diverse waterlopen en sloten in de natuurgebieden en in de omgeving van het Natura 2000-gebied om de grondwaterstanden te verhogen;
- Begin bij de brongebieden met het vasthouden van water om de afvoerdynamiek (of afvoerpieken) te verminderen en om de waterkwaliteit te verbeteren;
- De stikstofdepositie op de Regte Heide / Riels Laag is te fors;
- De agrarische sector is van oudsher sterk vertegenwoordigd in het gebied rondom het Natura 2000-gebied (de schil);
- In de schil komen andere functies voor zoals woningbouw (inclusief woningbouwopgave), bedrijvigheid, bosbouw en recreatie;
- In België spelen gelijksoortige ontwikkelingen (verdroging, de stikstofdiscussie, gebiedsgerichte aanpak Turnhout Vennengebied). Afstemming met België is van belang;
- Er is niet echt één invloedsgebied aan te duiden, dit kan per thema, opgave of waterpakket anders zijn, vandaar dat er niet een concrete schil is gedefinieerd om het Natura 2000-gebied;
- Gezien de eigen dynamiek en (deel) opgaven in de omgeving rondom het Natura 2000-gebied, is het wenselijk om deelgebieden uit te werken (zogenaamde focusgebieden);
- Uiteindelijk moet er 1 visie komen voor het Natura 2000-gebied en omgeving met een gebiedsplan.

Vanuit het herstel van het Natura 2000-gebied zijn er 5 belangrijke focusgebieden binnen het invloedsgebied waar extra mogelijkheden liggen:

- Het gebied rondom de Poppelsche Leij;
- Het brongebied Poppelsche Leij (België);
- Het gebied in en nabij het brongebied van de Oude Leij (Baarle-Nassau/Alphen Chaam);
- Het gebied tussen de Regte Heide / Riels Laag en het Bels Lijntje;
- Het gebied met de kern Riel, Katsbogten en de zone tussen Riel & Goirle.

Vervolg in de visievormingsfase

Ook in de visievormingsfase werken de gebiedspartners van Regte Heide & Riels Laag nauw samen. De opgaven voor natuur, water, stikstof en landbouw zijn complex en aan verandering onderhevig. Ieders inzet en tijd is en blijft hard nodig, waarbij bestuurlijke steun belangrijk is. Het is tenslotte een gebiedsproces met en voor het gebied. Er is energie en draagvlak maar er is ook urgentie, noodzaak en bovenal behoefte aan perspectief. scenario's geschetst worden met voor en nadelen. Tijdens de visiefase zal ook aandacht worden besteed aan communicatie met de bewoners en ondernemers in het gebied.

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Als eerste stap zal voor de zomer 2023 een Plan van Aanpak opgesteld worden. De verwachting is dat in het najaar een concept visie gereed is, welke eind 2023/begin 2024 bestuurlijk ter besluitvorming voorgelegd kan worden.

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Regte Heide & Riels Laag is één van de gebieden waar provincie Noord-Brabant, waterschappen, terreinbeherende organisaties, gemeenten, agrarische sector, particuliere grondeigenaren en andere belanghebbenden met elkaar zoeken naar slimme combinaties van oplossingen voor sterkere natuur, voldoende water met een betere kwaliteit, een goede bodem en de toekomst van de landbouw. Dit staat centraal in de zogenoemde groenblauwe gebiedsgerichte aanpak.

Hierbij werken we in en bij natuurgebieden in heel Brabant aan een sterk landelijk gebied. Samen met de betrokkenen in een gebied zorgen we eerst voor een totaalbeeld van de opgaven. Hoe staat het met de natuur en de kwaliteit van het water- en bodemsysteem? Hoe ziet de landbouw in het gebied eruit? Welke opgaven zijn er op het gebied van bijvoorbeeld sociale samenhang, energie en woningbouw? Vanuit dat totaalbeeld zoeken en realiseren we combinaties van maatwerkoplossingen die specifiek passen bij een plek.

De groenblauwe gebiedsgerichte aanpak is geen gemakkelijke aanpak, maar wel een duurzame. Want alleen door de brug te slaan tussen natuur, water, landbouw en andere opgaven, kunnen we solide oplossingen bereiken.

Bijlagen:

- Intentieverklaring Gebiedsgerichte Aanpak Regte Heide & Riels Laag
- Verkenning Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak Regte Heide/Riels Laag (Deel A en Deel B)